

KỆ TỤNG TRONG CÁC NGÀY ĐẠI LỄ

1. Kệ xưng tán đại lễ Rằm Tháng Giêng
2. Kệ xưng tán đại lễ Vesak - Rằm Tháng Tư
3. Kệ xưng tán đại lễ Đông y Kathina
4. Kệ Sám hối phụ mẫu
5. Kệ Niệm ân hiền mẫu
6. Kệ Phật sử
7. Kệ Khuyến tu
8. Kệ Sám nguyện
9. Kệ thỉnh Pháp sư
10. Kệ Chiêm bái xá-lợi
11. Một số câu phát nguyện, hồi hướng

KỆ XUNG TÁN ĐẠI LỄ RẪM THÁNG GIÊNG

*(Đại hội Thánh Tăng, Tuyên thuyết giới phần,
Phật hứa Ma Vương)*

Rằm tháng giêng, trăng tròn âm lịch
Tiết Nguyên tiêu - sự tích còn ghi
Hào quang nhuộm ánh từ bi
Thánh Tăng đại hội vô nghi nhân duyên

Ngày đại lễ, thành viên cụ túc
Ngàn hai trăm năm chực tỳ-khưu
Các ngài thoát khỏi bộc lưu
Vô thượng an ổn, phiền ưu chẳng còn

Đang hồng hóa dậm mòn Trung Ấn
Chẳng hẹn nhau, cảm ứng nhất tề
Trúc Lâm tịnh xá quay về
Đánh lễ chân Phật đề huề bốn bên

Phật mím nụ hoa sen bất tuyệt
Vì đại bi tuyên thuyết giới phần

Phép tu nhập thánh, siêu phàm
Biệt biệt giải thoát cho hàng xuất gia
Đời vị lai, ta-bà ác trược
Thánh luật này mãi được truyền lưu
Chúng sanh giải tội khổ sầu
Trời, người mô phạm - ngõ hầu an khương

Tại thánh địa, Ma vương cầu Phật
Nguyện xin Ngài hứa nhập Niết-bàn
Bốn lăm năm chốn đạo tràng
Thế Tôn hóa độ vô vàn thiên nhân

Bậc xuất gia đa phần vô lậu
Hàng tại gia hiểu thấu tuệ tri
Tử sinh lão bệnh vô kỳ
Xả thân tứ đại an vi vĩnh hằng

Ba tháng sau, tại rừng Song Thọ
Đức Như Lai nhập độ Niết-bàn
Cỗ xe già cỗi rã tan
Tám mươi tuổi thọ duyên trần cáo chung

Pháp Bất tử hiện cùng Bất diệt
Đức A-Nan khôn xiết thờ than
Nếu Ngài thừa thỉnh ba lần

Phật còn trụ thế - Pháp luân diệu toàn
Rằm tháng giêng - sử vàng bồi diệp
Trầm hương, hoa thanh khiết cúng dường
Từ đây, thánh hạnh noi gương
Giới điều, phước huệ hằng thường tấn tu

Mau giải thoát ngục tù điên đảo
Tham sân si, phiền não tiền khiên
Ngưỡng cầu Phật, Thánh vô biên
Hộ trì đệ tử phúc duyên trọn lành.

(lay)

KỆ XUNG TÁN
ĐẠI LỄ VESAK
(Lễ Tam Hợp)

(Bồ Tát Đản Sanh-Thành Đạo-Phật Nhập Niết-Bàn)

Đọc tụng trong đại lễ Rằm Tháng Tư

Rằm tháng tư gặp ngày Khánh đản
Đại Niết-bàn, Thành đạo - dễ nào quên!
Khắp năm châu nghi ngút quỳ hương trầm
Chúng đệ tử vui niềm tịnh lạc

Kính lạy Phật-Đà-Da: Diệu giác
Đạt-Ma-Da: luật, luận, chư kinh
Tăng-Già-Da: vị đạo quên mình
Bởi bi độ, lục tình cứu độ
Chúng con lỡ phước lành chưa đủ
Trí khôn toàn nên mãi trầm luân
Vòng tử sanh sáu nẻo xoay vần
Bốn đường dữ, vào ra thống khổ

Nhớ Phật xưa: nguyện thành mười độ
Đầu-Xuất-Đà giáng hạ trần gian

Ca-Tỳ-La nhạc trời cung vàng
Trung Ấn Độ, mây ngời năm sắc,
Vì chúng sanh, nương tâm gá vật
Nguyện cao dày: Thích chủng thọ sanh
Đức Ma-Gia mộng ứng điềm lành
Thấy voi trắng sáu ngà đẹp đẽ
Rạng núi ngọc, bảy màu diễm lệ
Tỏa hương trời, ngào ngạt tinh không
Hoa vô ưu vạn thuở xuất trần
Ưu đàm hiện, ngàn năm thắm mãi
Ba hai tướng quang minh tuyệt đại
Tám mươi vẻ ngời ánh tinh vân
Tướng trang nghiêm cao cả bội phần
Tướng kết tụ tám muôn phước huệ
Từ thai bào không rây huyết ướ
Bảy bước đi nở bảy sen vàng
Từ dung nghi cốt cách phi phàm
Chỉ thượng hạ, cáo tuyên trời đất:
*“Chỗ nương tựa nơi ta là thật,
Giác ngộ này vô thượng thánh linh”*
Thương chúng sanh lặn hụp mê tình
Mãi xuôi ngược, khổ cầu giả vọng

Hai chín tuổi, cung vàng quyết tránh
Bỏ thế nhi, tìm lối xuất gia
Mấy năm tu khổ hạnh rừng già
Dưới đại thọ bồ-đề thiên tọa
Bên Ni-Liên đêm kia chứng quả
Đắc Tam minh, thấu suốt đạo mầu
Hàng thiên ma lớp lớp quy châu
Khắp ba cõi địa cầu rúng động
Nơi Lộc uyển, Pháp luân chuyển bánh
Độ năm thầy Thích tử đầu tiên
Bốn lăm năm hoằng hóa bảy miền
Cứu ức triệu sinh linh đồ thán
Đạo vô biên từ nay chiếu rạng
Khắp trời, người nô nức hân hoan
Suối từ bi, thánh vị chảy tràn
Cam lồ thủy giúp đời đại hạn

Tám mươi tuổi, duyên trần viên mãn
Rừng Xa-la, Phật nhập Niết-bàn.
Lòng cha lành khuyến dạy chư Tăng:
*“Hữu vi pháp vô thường biến diệt
Khá tinh cần đến nơi giải thoát
Từ muôn sau, kinh luật là thầy.”*
Lời ngọc vàng vạn thưở còn đây
Ba tạng báu: Suối nguồn nguyên thủy

Lạy Như Lai - đuốc ngài chánh tuệ
Vượt không thời, chiếu tỏ trần gian
Đệ tử hôm nay dưới bóng sen vàng
Dâng lễ vật nhân ngày Tam Hợp
Đón Khánh đản, Niết-bàn, Thành đạo
Hương hoa dâng, bốn giác tìm về
Bỏ ái hà sinh tử tình mê
Nguyên xả đoạn trăm điều trói buộc
Duyên Phật đạo, thân người khó được
Sám nguyện lòng, thức tỉnh, kiên trì
Gắng trong lành ngũ giới, tam quy
Chăm bố thí, tham thiền, niệm Phật
Sống Thập thiện, hành Ba-la-mật
Theo gót người: Kinh luật chí tôn
Thánh hiền Tăng tam thế soi đường
Chúng đệ tử viên thành đạo quả.

Lạy Phật tổ đức dày cao cả
Rải từ bi gia hộ chúng con
Phước huệ tu, tín, trí châu toàn
Trước nghịch cảnh, tâm không lay chuyển
Nam mô Phật, Pháp, Tăng chứng nguyện.
(câu cuối đọc 3 lần, lạy)

KỆ XUNG TÁN ĐẠI LỄ DÂNG Y KATHINA

*(Đọc tụng trong lúc đội y hoặc dâng lễ phẩm
đi nhiều quanh điện Phật)*

Ca-sa oai đức chi bằng
Sắc vàng thanh tịnh của hàng sa-môn
Nơi gương Từ phụ Thế Tôn
Hoằng khai Giáo pháp tám muôn bốn ngàn.

***Xin chư thiên hoan hỷ phước báu chúng tôi
làm ngày hôm nay - xa-thú, lành thay!***

Ngày nay Phật tử các hàng
Ca-sa đại lễ nghiêm trang cử hành
Dâng y với tấm lòng thành
Ba vòng nhiều Phật đồng thanh nguyện cầu

***Xin chư thiên hoan hỷ phước báu chúng tôi
làm ngày hôm nay - xa-thú, lành thay!***

Chư Tăng bi mẫn lãnh thân
Căn lành gieo giống ngô hầu mai sau
Nguyện mau thoát khỏi trần lao
Vượt bờ khổ hải, tiêu dao đạo mầu

***Xin chư thiên hoan hỷ phước báu chúng tôi
làm ngày hôm nay - xa-thú, lành thay!***

Nguyện cho Phật Pháp bền lâu
Thấm nhuần trăm họ năm châu thanh hành
Cầu cho tất cả chúng sanh
Hồi đầu hướng thiện, tâm thành qui y

***Xin chư thiên hoan hỷ phước báu chúng tôi
làm ngày hôm nay - xa-thú, lành thay!***

Quyết tâm tẩy sạch sân si
Tham lam dứt bỏ, từ bi thực hành
Noi gương đức Phật trọn lành
Hằng bao nhiêu kiếp Ngài hành đạo minh
Chủ tâm tiếp độ nhân sinh
Thoát vòng đau khổ, vô minh, luân hồi.

***Xin chư thiên hoan hỷ phước báu chúng tôi
làm ngày hôm nay - xa-thú, lành thay!***

KỆ SÁM HỐI PHỤ MẪU

(Đọc tụng trong Lễ Vu-Lan và Lễ Báo Hiếu Cha Mẹ)

Kính thưa cha mẹ tường tri
Nghĩ ra mới biết lỗi nghi ơn trên
Từ khi hình thể có nên
Mẹ cha bảo dưỡng kê bên không rời
Nặng nề cực nhọc lắm ôi!
Công cha, nghĩa mẹ kê thôi sao cùng!
Con xin đánh lễ cúc cung
Nghiêng mình phủ phục, mong dung tội rày
Si mê, u tối chẳng hay
Mẹ cha sâu khổ, tháng ngày héo hon
Hiếu tâm, hiếu hạnh khôn tròn
Ấu thơ đã lỗi, lớn khôn cũng lầm
Mẹ cha - ơn trọng, tình thâm
Nắng mưa dầu dãi, gian truân nhọc nhằn
Hy sinh hạnh phúc bản thân
Chỉ mong con trở thành nhân, thành hiền
Mẹ cha là Phật tại tiền
Là thầy trước nhất, Phạm thiên trong nhà
Nuôi con tóc bạc màu hoa
Quý con hơn cả ngọc ngà tư riêng

Tình thương xuôi chảy một miền
Nhưng con nào biết giữ niềm kính yêu
Đôi khi phạm thượng lắm điều
Nuôi cha dưỡng mẹ ít nhiều kể công
Mẹ cha lượng cả bao dong
Cho con sám hối, trọn lòng ăn năn
Tội con bất hiếu muôn ngàn
Mẹ cha đuổi cánh tay vàng xá cho
Tình thương - giọt nước Cam lồ
Giúp con thoát khỏi hỏa đờ lăm mê
Từ nay con trẻ quay về
Sống đời hiếu tử vẹn bề nhân luân
Mẹ cha sáng suốt tinh thần
Đạo vàng quy ngưỡng, chuyên cần tấn tu

*Một lạy cầu đấng Đại Từ
Mẹ cha trường thọ, công phu trọn lành*

*Hai lạy cầu đấng sinh thành
Sống theo Chánh pháp quang minh một niềm*

*Ba lạy chúng con xin nguyện
Trọn đời sống Đạo, gieo duyên Niết-bàn.*

(lạy)

KỆ NIỆM ÂN HIỀN MẪU

(Đọc tụng trong lễ Vu-Lan và lễ Báo Hiếu Mẹ)

Kính lạy Mẹ! Nguồn ân cao cả
Dầu muôn thân, vạn thuở khôn đền
Từ ấu thơ lầm lỗi gây nên
Nay khôn lớn, chưa tròn hiếu tử
Ơn nghĩa nặng thịt xương huyết nhũ
Công sâu dày chín tháng curu mang
Dưỡng bào nhi, ăn uống kiêng khem
Lúc đi đứng, trái trời trở tiết
Nỗi thống khổ làm sao kể xiết
Tự chống chèo vượt cạn qua sông
Trào lệ vui, tiếng khóc bên lòng
Yêu con trẻ như nâng trứng mỏng

Kính lạy Mẹ! Nguồn ân vô tận
Suối cam lồ, tắm mát đời con
Ráo con lăn - bên ướt mẹ nằm
Bao dơ ứ, nhọc nhằn mẹ chịu
Nuốt mặn, đắng, chua, cay, tủi hận
Ôi! Suốt đời hiền mẫu lo toan

Mới cảm đau, gió máy se mình
Mẹ hót hải đảo Trời, khấn Phật
Tình thương mẹ thấm dòng sữa mật
Nuôi đời con đến lúc thành người
Lúc khó khăn, khô nhạt cảm hơi
Miếng ngon ngọt dành phần con trẻ
Năm canh đêm thức chùng con ngủ
Sáu khắc ngày tần tảo ngược xuôi
Đủ áo cơm mở mặt với đời
Cho ăn học đua đòi sĩ diện

Kính lạy mẹ! Ôn thiêng hiển hiện
Suối từ bi vô lượng nhân gian
Nhiều khi con ngộ nghịch hoang tàng
Lắm lúc lại hỗn hào tai ngược
Mẹ quay mặt, dao bào cắt ruột
Đánh con đau, lòng mẹ thêm đau
Ôi! Huyết nhục thâm ân, giáo dưỡng sâu màu
Đèn sách sáng, lòng con chưa đủ sáng
Nay nhờ Phật tâm minh, trí rạng
Đuốc thiên lương Phật đạo soi đường
Mẹ là liên trì tỏa ngát nguồn hương

Là thanh nhạc chim trời Đao-Lợi
 Là bảy báu phúc lành cao vợi
 Niềm trong lành, thường lạc, thường vui
 Mẹ: tình thương muôn thuở về xuôi
 Là biển rộng, sông dài, núi cả
 Phụng dưỡng mẹ áo cơm đầy đủ
 Phải cúc cung hết dạ sớm hôm
 Khi ốm đau, cơm cháo bên giường
 Lo xuôi ngược thuốc thầy tận tụy
 Giữ mát mẻ, cháu con hòa khí
 Tạo niềm vui thuận thảo gia khương
 Giúp Mẹ *đức tin, bố thí, cúng dường*
 Khuyên giữ giới, *tham thiền, niệm Phật*

Kính lạy mẹ! *Vị thầy trước nhất*
 Là tiên nhân từ ái ngự trong nhà
 Con nghiêm cung phủ phục thiết tha
 Sám hối mẹ, ăn năn, sợ hãi
 Nếu mẹ đã vội vàng khuất núi
 Biết làm sao hiếu hạnh chu toàn?
 Noi tích xưa đức Mục-Kiền-Liên
 Gương đại hiếu, vàng trắng bất diệt

Ngài thấy mẹ khổ đồ rên xiết
Lòng chí thành kính thỉnh thập phương Tăng
Lễ vật, hương hoa, cơm bánh cúng dường
Tâm thanh tịnh các ngài chú nguyện
Uy lực Tăng: vô biên thánh điển
Mẹ hóa sanh dục giới chư thiên
Đến muôn sau, kính sử còn truyền
Cách báo hiếu, báo đền cúc dục
Lại tưởng nhớ mẹ ngài Xá-Lợi-Phất
Gần trọn đời chẳng thích sa-môn
Vì Gô-Ta-Ma bà phải lìa con
Nên thành kiến ăn sâu phế phủ
Quán thấy Mẹ căn duyên sẵn đủ
Căn nhà xưa chọn chỗ Niết-bàn
Suốt ba canh sáng rực hào quang
Tiên sáu cõi tới lui hầu hạ
Đại Phạm thiên - vị thần cao cả
Cũng hiện bên giường, cung kính chấp tay
Oai con bà, sợ hãi lắm thay!
Huống đức Phật: Tôn sư vô thượng!
Nhờ ngưỡng phục, tâm bà thanh tịnh

Ngay sát-na, chúng quả Dự lưu
Cảm kích xiết bao, thánh vị sâu màu
Cách báo hiếu của hai ngài Như Lai trưởng tử
Đã trọn vẹn cù lao chín chữ
Lại trời, người thầy thầy thấm nhuần ân

Đệ tử hôm nay hội đủ duyên phần
Hiếu và đạo nguyện thành viên mãn
Vàng Tuệ nhật tam thiên xán lạn
Vệt vô minh hôn ám bao đời
Cầu cho sanh loại muôn nơi
Thọ trì thắng hạnh rạng ngời nhân luân.
(lạy)

KỆ PHẬT SỬ

(Đọc tụng trong ngày lễ Tam Hợp - Rằm Tháng Tư)

Kính lạy Phật: Toàn tri Diệu giác
Đấng trọng phu giải thoát trong đời
Đoạn căn sinh tử luân hồi
Bậc thầy vô thượng, trời người nhờ nương

Kính lạy Pháp: Dược vương tôn bảo
Bệnh trầm kha, phiền não chúng sanh
Lương phương diệt tận vô minh
Ba tòa tạng báu, uy linh hằng thường

Kính lạy Tăng: Người đương chí cả
Bậc trọng thừa giáo hóa nhân quần
Một lòng xả phú cầu bần
Xả thân cầu đạo, giới tâm trọn lành

Ưu-đàm hoa thiện sinh một thuở
Vạn năm sau còn tỏa linh hương
Công đức kết tụ kim cương
Trải vô lượng kiếp tìm đường cứu sinh

Ba-la-mật: nở tình Bồ-tát
Quyết đạt thành Diệu Giác Biến Tri

Niêm hương thù thắng trí bi
Cam lồ thánh thủy cứu nguy cõi đời

Kiếp áp chót: cung trời Đâu-Xuất
Rõi nhãn thông nhìn khắp thế gian
Thấy Trung Ấn Độ huy hoàng
Ca-Tỳ-La-Vệ phúc vàng duyên bay!

Hoa Mạn-đà tung mây khoe sắc
Chim Tần-già diu dặt ca thanh
Ngài từ thiên giới giáng sanh
Vào lòng Phật mẫu viên thành nguyện xưa

Đức Ma-Gia vốn vừa hiém muộn
Lại ngày đêm mong muốn quý nhi
Miếu cao, đền thấp quản gì
Dốc lòng cầu nguyện, lắm khi mỗi mòn

Chợt hôm kia, cung son hiển mộng
Khắp hoàng môn hương lộng ngát ngào
Mây lành năm sắc xôn xao
Đại linh bạch tượng bước vào thánh thai

Điện cửu trùng, rèm ngài thấp thoáng
Quan Khâm thiên đoán mộng được vời

Hoàng nam rồi sẽ ra đời
Anh khô, tú lệ - con trời dám đương

Biết điềm lành, Phạn vương hoan hỷ
Đức Ma-Gia trăm vị kiêng khem
Giới điều, nét hạnh nhu hiền
Đêm ngày thanh tịnh, đợi duyên mãn bồn

Vườn Tỳ-Ni, tâm hồn thư thới
Đạo gót mây, tay với đàm hoa
Tinh linh trời đất hiện ra
Ngôi sao vô tỷ: Sĩ-Đạt-Ta giáng phàm

Tứ thiên vương quan tâm hầu hạ
Địa long vương phún nhả mưa sương
Chư tiên hoa rắc cúng dường
Ba cõi rúng động - thanh dương chói lòa

Bảy bước đi - Liên tòa kết nụ
Chỉ đất trời, thượng hạ, tuyên ngôn:
*"Nhu Lai vô thượng chí tôn,
Kiếp này kiếp chót, vĩnh tồn vô sanh!"*

A-Tur-Đà non xanh tu ản
Bỗng thấy lòng xao niệm lạ thường

Trong mây phảng phất thiên hương
Hoan ca trong gió, nhạc vương bỏ đoàn!

Chuyện lạ lòng, xả thiền đứng dậy
Phóng nhãn thông, thấy việc phi phạm
Gậy tre, áo cỏ băng ngàn
Xin gặp Thánh ầu, Long nhan lay mừng

Trước quý thể, nghiêng lưng bái phục
Chợt hoàng nhi bỏ gót lên đầu
Đại tiên biết chuyện cơ mầu
Khóc, cười ba tiếng - hầu tâu sự tình:

*“Khóc là khóc thương mình bạc phận
Chẳng được nghe giáo huấn của ngài
Trẻ mai sau: Phật Như Lai!
Tôn sư vô thượng bốn loài hàm ân”.*

*“Cười là cười duyên phân sanh chúng
Triệu năm kia nào chẳng có hai
Muôn loài thoát khổ, được vui
Tao ngộ Chánh pháp - Trời người hân hoan!”*

*“Đức Ma-Gia viên toàn phước báu
Bảy ngày sau Đâu-Xuất hóa sanh*

*Giờ đây nọ điểm đầu cành
Chẳng cần diệu được, viên thành thắng hoa!”*

Đoán như thần, Ma-Gia tạ thế
Tịnh Phạn vương lo nghĩ quên ăn
Trẻ không kể tục ngại vàng
Xuất gia thành Phật - vinh quang được gì?

Tuổi vừa lớn, dung nghi sáng chói
Mọi vinh hoa, phú quý bày ra
Nằm ngòai lầu ngọc, sàng ngà
Đến đi hung gấm, kiệu xa sẵn dành

Vườn ngự uyển, sắc lành tú mậu
Màu cung môn, tinh đầu quang minh
Cung nga, thể nữ diễm tình
Vũ ca diu dặt, cung nghinh tứ bề

Lầu tránh nóng, tuyết lê nở rộ
Đình thanh lương, trăng gió dạt dào
Sơn hào, hải vị ngát ngào
Lầu son, gác tía - thiên lao giữ gìn!

Mười sáu tuổi, kén tìm mỹ nữ
Nàng Da-Du hàm tiếu vừa hương

Mi xanh phơi phới cung đường
Còn giảng tơ đỏ mà vương cánh thần!

Từ nét hạnh, tánh tâm vô lượng
Đến tài hoa, thiên hướng khôn nghi
Nói năng văn vẻ, khiêm uy
Học hành, tư cách - khác gì phượng long!

Vui cung cảm thông dong ngày tháng
Tuổi thanh xuân, trong sáng hồn nhiên
Bốn mùa nhạc trời tiên thiên
Ngày đêm hoan lạc, vô phiền, vô ưu

Bình minh nọ, chợt tâu Vương phụ
Ra hoàng môn ngự giá dạo chơi
Vua cha lòng dẫu y lời
Lệnh cho già, bệnh - kíp thời tránh xa

Chôn đô thành, trăm hoa bãi vọng
Khấp đế kinh lòng lộng nhạc trời
Nam thanh, nữ tú vui cười
Cửa nhà quang đặng, người người lạc hoan

Lòng thái tử rộn ràng sung sướng
Cảnh thanh bình ví tưởng thiên cung
Mím cười, xa giá thông dong
Hạnh phúc quốc độ, dám mong thế này?

Chợt cụ già, răng lay tóc bạc
Chân run run ngơ ngác bên đường
Lưng còng, má hóp trơ xương
Thân hình tiêu tụy mà thương não lòng.

Hôm sau nữa, cửa Đông bỏ lại
Ghé cửa Nam, gặp phải bệnh nhân
Phong cùi, lở loét thương tâm
Tanh hôi ruồi nặng trên thân bám đầy

Lòng ngao ngán, cửa Tây xa giá
Gặp tử thi xác rã, thịt tan
Bọ dòi nhung nhúc mũ vàng
Ác cầm cắn xé, kêu vang thảm sầu

Thấy khổ cảnh, nghiêng đầu gạt lệ
Gẫm nhân hoàn chịu lẽ tử sinh
Ôm đau, già chết bên mình
Chẳng ai thoát khỏi khổ hình thường nhiên

Bước hồi cung, nặng triền ách phược
Đời thế ư? Hạnh phúc giả thôi!
Bánh xe sinh tử quay hoài
Mù tăm vô định, cõi người nào an!

Ra cửa Bắc lòng đang chán nản
Gặp sa-môn thanh thảo, thoát trần
Trang nghiêm y bát đến gần
Tươi vui nét mặt, nhàn vân gót hài

Xe dừng lại, chấp tay tham vấn
Hỏi căn nguyên ăn bận khác thường
Lý do độc bộ du phương?
Bánh cơm bố thí bên đường là sao?

Thầy khát sĩ khê chào khiêm tốn
Nhìn vương tôn nhu thuận đáp rằng:
Xả ly: giới hạnh bản tăng
Cơm mười phương góp: tín tâm mọi nhà

Lẽ sống, chết, bệnh, già chi phối
Sá chi mỗi danh lợi thế gian
Xuất gia tìm ánh đạo vàng
Con đường Bất tử - Niết-bàn vô sanh!

Như hết bệnh, mắt lành được sáng
Lòng Đạt-Ta quang rạng như gương
Bấy lâu ngủ giấc mộng trường
Tu là giải thoát ! Đế vương chẳng màng!

Hai chín tuổi, cung vàng bỏ lại
Dứt thê nhi luyện ái bên lòng
Đêm cùng Sa-Nặc ruỗi dong
Vó câu Kiên-Trắc vượt dòng Nô-Ma

Cởi cảm bào - vương hoa sang cả
Lia gươm thiêng đoạn xả tóc xuân
Tóc gươm gói lại ân cần
Nhờ người tín bệch tâu trần phụ vương

Giữa rừng già tuyết sương đằng đẵng
Ăn trái chua, củ đắng qua ngày
Đôi khi đọt lá, rễ cây
Xương sườn dính bụng, mặt mày xanh xao

Bỏ rừng thấp, rừng cao quyết chí
Vấn chân sư, ẩn sĩ đã nhiều
Con đường giác ngộ cao siêu
Vẫn đang mù mịt - cô liêu bạt ngàn!

Rừng khô hạnh mấy năm chết dở
Đã nhịn ăn, nhịn thở xem sao!
Lùng bùng tai óc máu trào
Hôm kia ngắt lịm khác nào cây khô

Được sống lại may nhờ bát sữa
Lên non linh - tín nữ dâng thần
Lắng nghe sinh lực hồi phần
Cảm nghe minh mẫn tinh thần xiết bao!

Đàn Đê-Thích ngàn cao lay tinh
Xé mây xanh, tuyết đỉnh vang ngân
Chợt đâu một phím tơ trầm
Chợt đâu cao vút đứt tung giữa vời

Thiên Tôn chủ ngữ lời nhắc nhở
Đòi tu hành giống tợ đàn kia
Lên căng dây sẽ đứt lìa
Quá gấp vô dụng, chẳng vừa âm giai

Hai cực đoan kéo dài làm lạc
Chút si mê: thiện pháp tiêu vong
Đắm say lợi dưỡng giác nồng
Cực hình khổ hạnh: thuyền không bến bờ!

Gẫm đến đây, đèn mờ thấp sáng
Nhìn trời cao quang đăng lạ thường
Từ nay Trung đạo là đường
Định tâm, soi sáng: Vàng dương giữa lòng

Bát khát thực, thả dòng trôi ngược
Chỉ dòng xanh, nguyện ước vô nghi
Dựa lưng tựa cội bồ-đề
Quyết thành Chánh Giác - lời thề trăng sao!

Đêm hôm ấy đi vào Tịch mặc
Trú khinh an, hỉ, lạc, nhất tâm
Cắt lìa tình dục, hôn trầm
Lắng yên sân hại, phóng tâm chẳng còn

Năm pháp cái tiêu mòn tánh giác
Ngài đoạn trừ chẳng một gắng công
Đến khi đạt được Ngũ thông
Thấy tâm muôn loại, biết dòng trả vay

Đây là Khổ và đây Khổ Đế
Đây nguyên nhân ác uế Khổ sanh
Cái này có, cái kia thành
Cái này tiêu diệt, do manh nào còn?

Lý Duyên khởi xoay tròn sau trước
Vòng tử sanh phiền trược buộc ràng
Viễn ly Ái dục: Niết-bàn
Con đường Bát chánh: vinh quang rạng ngời

Đắc Lộ tận, sao mai vừa mọc
Bậc Đại Hùng Chánh Giác tôn nghiêm
Ma vương sợ hãi cuồng điên
Địa cầu chuyển động, chư thiên lay mừng

Pháp vi diệu dễ chừng khó thấy
Mắt chúng sanh bụi vấy lâu ngày
Làm sao *trực kiến* được ngay?
Đầy tâm ái trước, đầy tay kiết thăng?

Đức Nghiêm tôn tần ngần, do dự
Pháp vô sanh, bất tử hiện tiền
Chúng sanh chẳng đủ phúc duyên
Nhu Lai với Pháp – tịch nhiên Niết-bàn!

Đại Phạm thiên Xá-Hãm-Pá-Tí
Bạn từ thời Ca-Điếp Thế Tôn
Kính lo Phật Pháp diệt vong
Thời gian tay đuổi - thần thông hiện kê

*“Bach Thế Tôn! trần mê thống khổ
Đã trăm luân sinh tử quá lâu
Ngưỡng mong Ngài chuyển Pháp mầu
Mắt người ít bụi được hầu Thánh kinh*

*Như hoa sen đẹp xinh mùa hạ
Đóa vươn cao, đóa lả mật hồ
Đóa còn tận đáy bùn nhớ
Chúng sanh căn trí tỏ, mờ khác nhau*

*Pháp Vô thượng khổ cầu chi dễ
Thương nhân thiên khác thể nghiệm từ
Mong ngài ngự giá vân du
Vì đời chuyển Pháp - thiên thu hằng còn!"*

Phật im lặng, an lòng hứa khả
Vàng hào quang Bát-nhã lung linh
Nhắm về Lộc uyển đăng trình
Bắt đầu khai đạo, xiển minh giáo thừa

Tình khổ hạnh thuở xưa còn đó
Kiều-Trần-Như tỏ lộ ngạc nhiên
Năm thầy kính cẩn hầu bên
Nghe Pháp Vô tỷ, nhân duyên thánh màu

Rồi từ đó, vó câu ngày tháng
Bốn lăm năm chẳng quản nắng mưa
Vén tay mở cửa thượng thừa
Niết-bàn bỉ ngạn - thuyền đưa tận bờ

Giống Trống Pháp - người mơ chợt tỉnh
Uy Pháp vương đại định Ma quân
Chư thiên, nhân loại hân hoan
Vị nguồn thánh thủy - phiền toan nhạt màu

Kẻ lấm bụi rửa lâu cũng sáng
Tâm đầy bùn: nước khoáng siêu nhiên
Bệnh trầm kha: thuốc thắng duyên
Chứng đắc Đạo, Quả vô biên trời, người

Thọ Bát tuần, biết thời đã đến
Đức Thế Tôn khuyến giáo A-Nan
Từ nay đồ chúng bốn hàng
Tự do, tự học khỏi màng Như Lai

Xét Giới, Trí, Đức, Tài có đủ
Xét Tín, Duyên - kết tụ vừa căn
Từ sau ba tháng tròn trăng
Như Lai diệt độ tại thành Man-La!

Bữa cơm cuối Chun-Đa cúng Phật
Món thịt rừng, nắm độc chẳng hay!
Từ tâm thọ một bát đầy
Phản thừa chôn kín, sợ lây nhiễm trùng

Trấn áp bệnh, dịu phần đau đớn
Chúc Chun-Đa phúc lớn khó nghi
Gậy tre, ngài lại chống đi
Dầu cho tả lỵ, dầu vì khát khô

Ku-Xi-Na tiêu đô sùng Phật
Rừng Xa-La nở ngát đàn hương
Y vàng tín chủ dâng đường
A-Nan hầu mặc, lòng dường hồ nghi

Màu da Phật át màu y mới
Tỏa hào quang, sáng chói lạ thường
Thế Tôn từ ái nói rằng:
Màu da biến sắc hai lần mà thôi!

Một vào lúc Như Lai Đại ngộ
Hai là khi Diệt độ mãn phần
Đêm nay thời khắc đã gần
Như Lai Đại Bát-Niết-bàn Vô sanh!

Đức A-Nan khóc than bi lụy
Bậc Thượng Nhân vô tử còn đâu!
Vàng dương vệt tắt trên đầu
Trời cao sụp đổ, địa cầu chuyển rung

Khẽ an ủi vô cùng bi mẫn
Đức Thế Tôn căn dặn ít lời
Từ sinh: định luật cõi đời
Chớ nên buồn khổ, rồi bởi nhân tâm

Trong Tăng chúng ai cần khuyên giáo?
Có điếm nào lẽ đạo chưa thông?
Pháp chi trở ngại vào dòng?
Nên đem ra hỏi để lòng phá nghi!

Đã đến lúc Như Lai diệt độ
Mong các thầy sáng tỏ tuệ tu
Ba lần cất giọng bi từ
Chư Tăng im lặng tưởng như Tứ thiên

Vào phút cuối ngài khuyên đệ tử:
*“Phải liễu tri đại sự tử sanh
Ngày đêm tu niệm tinh cần
Con đường thoát khổ vạn phần chông gai*

*Kinh và luật là thầy mai hậu
Pháp hành nào chưa thấu, hỏi nhau
Giới tâm, huynh đệ tương cầu
Tán tu giải thoát, pháp mầu vô sanh!”*

Song Long thụ - tàn xanh lay khê
Bắc hướng đầu, Phật nhẹ nghiêng vai
Phương Nam tay trái duỗi dài
Địa cầu hai cực - Như Lai Niết-bàn!

Lửa Tam-muội, hào quang bốc cháy
Xá-lợi châu từ đáy bảo lưu
Tháp tôn nghiêm - ngưỡng vọng cầu
Pháp Thân Bất Diệt, ngàn sau rạng ngời

Đại trượng phu một đời giáo hạnh
Đức Thượng tôn, hiền thánh ai bì
Vàng trắng viên mãn Trí, Bi
Xuất phàm một thuở, sử ghi bối vàng

Chúng đệ tử bốn hàng hữu học
Nén tâm hương tụng đọc đời ngài
Nguyện xin thoát khổ, được vui
Tròn duyên phúc quả, vun bồi thiện nhân

Phật Di-Lặc xuống trần mai hậu
Chân lý xưa, tinh đầu quang minh
Cầu cho muôn loại hữu tình
Vô thượng an ổn, vô sinh Niết-bàn.

(lay)

KỆ KHUYẾN TU

Việc trần thế khuyên ai phải gẫm
Danh mà chi, lợi lắm mà chi!
Bả công danh, bọt nước ra gì!
Mùi phú quý, vàng mây tan hợp!

Sang cho mấy cũng rồi một kiếp
Giàu đến đâu chỉ hưởng một đời
Lẽ Tử sinh đeo đuổi kiếp người
Thân tứ đại lấy đâu làm chắc.

Kìa, sinh tử thấy liền trước mắt!
Chốn mộ phần lắm kẻ thanh xuân
Tấm thân này vốn chỉ giả thân
Nay còn đó, mai chưa chắc được.

Phản nổi bệnh, nổi già thúc phược
Sống trên đời, sống được bao lâu?
Mới tóc xanh kẻ đã bạc đầu
Rồi lại đến gò hoang một nấm

Ôi, hơi thở - khí nhân duyên mượn tạm
Một sớm vô thường trả lại thôi!
Muôn việc đều nương mới tác hơi
Hơi vừa dứt, việc đời cũng dứt

Nào sự nghiệp, nhân thân, tài vật
Nhắm mắt rồi lại nắm tay không
Sanh giả, không, hề! Tử giả, không!
Đất, nước, lửa - có đâu tồn tại?

Rồi tử sanh, luân hồi mãi mãi
Nổi trôi theo bể khổ trầm luân
Gẫm ngán thay định luật vô thường
Khuyên nhân thế tầm đường giải thoát

Nếu chí nguyện thanh cao mong đạt
Cầu nương theo Giáo pháp Phật-Đà
Dốc một lòng tự giác, giác tha
Hành Bát chánh hướng về đạo quả

Kíp thức tỉnh, mê đồ buông xả
Thôi đắm say huyễn hóa hồng trần
Ly não phiền, Phật cảnh cao đăng
Thành chánh quả vô sanh bất diệt
Cầu chư Phật từ bi tiếp độ.
Cầu chư Phật từ bi tiếp độ
Cầu chư Phật từ bi tiếp độ.

(lay)

KỆ SÁM NGUYỆN

(Đọc tụng trong ngày Sám hối: 14 và 30 Âm lịch)

Đệ tử chúng con
Trước đài Tam Bảo
Kính lạy đức Phật
Vô thượng Pháp Bảo
Cùng Thánh hiền Tăng

Chúng con đã bao đời bao kiếp trôi lăn
Giữa dòng sinh tử
Vô minh sai sử
Ái dục trầm luân
Đã bao đời bao kiếp mê lầm
Tham lam, nóng giận
Ngã mạn, kiêu căng
Tình ái trối trăng
Buộc ràng, khổ lụy
Đã bao kiếp đảo điên, mộng mị
Khát dục, hoang mê
Chẳng biết nẻo về
Lầm than ba cõi
Mịt mờ sáu nẻo
Khổ báo không rời
Nay nhờ ân Phật ra đời

Duyên lành mới biết
Từ lâu mê muội
Làm các việc ác
Giết hại sinh linh
Làm khổ hữu tình
Chẳng lòng thương xót
Lại có lúc trộm tài, cướp của
Tà mạng nuôi thân
Nuôi cháu con mình
Hoặc nuôi quyến thuộc
Đã bao kiếp trăng hoa, dâm dục
Lừa vợ con người
Sang đoạt chồng người
Hoặc lời giả dối
Đâm thọc hai đầu
Ác khẩu hại nhau
Ngọt ngào đường mật
Lại có lúc quở Trời, trách Phật
Chuối mẹ, mắng cha
Chè rượu say sưa
Cố tật không chừa
Tâm cuồng trí loạn
Phá xóm hại làng
Năm bờ, té bụi
Đệ tử đã từ lâu u tối

Ác nghiệp khôn ngăn
 Nay nhờ Oai Phật vô biên
 Chí thành, tâm sám
Đã muôn kiếp lang thang, vất vưởng
 Ham muốn đầy lòng
 Hỷ nộ vô chừng
 Gây nên nghiệt chướng
 Vì si mê, tối tăm xui khiến
 Chẳng rõ chánh, tà
 Làm bạn quỷ ma
 Chẳng tin nhân quả
 Không tin phước tội
 Đời này, đời sau
 Rơi vào ác đạo
 Quả báo ê chề
 Khổ não trăm bề
 Như thân bèo dạt
 Tợ kiếp mây trôi
 Luân hồi vô định
 Khổ tà kiến làm sao kẻ xiết?
 Nghiệp si mê biết lấy chi cân?
 Nay nhờ Oai Phật vô biên
 Chí thành, tâm sám
Ngày hôm nay con xin quy mạng
 Phát nguyện tu hành

Tránh xa điều dữ
Chăm làm việc lành
Giữ năm giới cấm
Sống theo thập thiện
Bỏ chỗ tối tìm về chỗ sáng
Lợi lạc quần sanh
Lợi lạc cho mình
Rất nhiều đời kiếp
Pháp chư Phật quang minh bất diệt
Chỉ nẻo thế gian
Ngưỡng cầu Tam Bảo vô biên
Mở lòng thương xót
Từ bi gia hộ
Đệ tử chúng con
Trí tuệ sáng suốt
Thấy rõ đạo lý
Ít bệnh, ít nảo
Tinh tiến tu hành
Ngưỡng cầu Tam Bảo vô biên
Mở lòng thương xót
Từ bi gia hộ
Cha mẹ, thầy tổ
Ba cõi, bốn loài
Đều được an vui
Hằng nương phúc quả

Nguyện chúng Tăng lục hòa, tứ độ
Giác ngộ, đức tài
Trí bi gồm đủ
Đề quang bá, hoằng dương Pháp Bảo
Khắp cả trời người
An vui tu học
Chúng sanh vạn loài
Thoát vòng sanh tử.
(lay)

KỆ THỈNH PHÁP SƯ

Thuở đức Phật viên thành chánh giác
Gẫm Đạo mâu: Diệu Pháp cao thâm
Tần ngần chẳng chuyển Pháp luân
Phạm thiên hầu Phật ba lần cầu xin:

*“Bạch Thế Tôn muôn nghìn ân đức
Pháp vô biên mãi tức khai hoa
Mong Ngài chuyển Pháp đấng tòa
Chúng sinh ít bụi may mà đủ duyên*

*Như hồ nọ nhụy hương khoe sắc
Đóa vươn cao, đóa sát mặt hồ
Đóa còn tận đáy bùn nhơ
Chúng sinh căn trí tỏ, mờ khác nhau*

*Bạch Thế Tôn: Ngưỡng cầu tế độ
Ngự thuyền Từ cứu khổ, độ mê
Chút duyên, chút phước Bồ-đề
Chút nhân, chút quả - quay về thiện tâm!”*

Phạm thiên vẫn vi trần phủ phục
Lời thiết tha, bi đức sáng ngời
Thế Tôn im lặng nhận lời
Về nơi Lộc uyển, vì đời chuyển luân

Thuyết Trung đạo Kiều-Trần-Như đại ngộ
Đắc Hữu dư - vô khổ, vô sanh
Thế gian Tam Bảo tựu thành
Tỳ-khưu năm vị, đạo hành viên dung

Rồi từ đó, Phật dùng trống Pháp
Gióng đêm thâu, tỉnh giấc mộng trường
Dãi dầu nắng gió, tuyết sương
Hoảng khai giáo hóa, mở đường cứu sinh

Bởi có tích, sự tình ngày trước
Đại Phạm thiên mãi được tán dương
Kính thành dâng cúng hoa hương
Thỉnh ngài thuyết Pháp - noi đường từ bi

Hàng thiện tín mê si trần cảnh
Nghệp bốn bề, nặng gánh lo toan
Ít khi tâm trí rảnh rang
Nãi phiền kết buộc, sân tham còn nhiều

Ai thính Pháp - người nghèo được ngọc
Nghe Pháp nhiều - chư Phật ngợi khen
Mẹ cha, quyến thuộc bình yên
Đường đi lối lại, nhân duyên rõ ràng

Thỉnh Pháp sư dâng đàn thuyết giáo
Quý nơi đây, tâm đạo tín thành
Ngưỡng cầu duyên phúc trọn lành
Ngưỡng cầu gieo hạt Vô sanh Bồ-đề.

(lạy)

KỆ CHIÊM BÁI XÁ-LỢI

(Đọc tụng hằng ngày hoặc trong các dịp được chiêm bái xá-lợi)

Trước xá-lợi hào quang xán lạn
Dưới bửu đài tỏa áng linh vân
Đèn hoa tinh khiết, hương trầm
Đề đầu chiêm bái Pháp thân Cha lành

Gô-Ta-Ma viên thành Phật quả
Bốn lăm năm hồng hóa đạo màu
Nắng mưa hạ lạp dãi dầu
Từ bi quảng đại sá đâu dậm trình

Bốn biển lớn thương sinh khổ nạn
Đức Tu-di, kính cảm hồng ân
Nghiêm tôn Thượng sĩ xuất trần
Đàm hoa ái truat, diệu âm thường còn

Xét huyền thể hơi mòn, sức kiệt
Lẽ hoại thành, sinh diệt tự nhiên
Đạo vàng tương tục giáo truyền
Thánh hiền bốn quả, nhân thiên đã nhiều

Bậc Hữu học, giới điều nghiêm cẩn
Hàng bạch y, sung mãn tín tâm
Ngàn sau, dòng Pháp chuyển luân
Tam Bảo trụ thế - viên âm tiếp thừa

Xả tứ đại - Ku-Xi-Na diệt độ
Rừng Xa-la hoa nở dâng hương
A-Nan vật vã, bi thương
Châu sa, ngọc vỡ - lệ vương Pháp tràng

Kể từ đó vinh quang xá-lợi
Tháp bảo đăng khắp cõi Diêm-phù
Thánh tích tôn trí bốn châu
Chư thiên, nhân loại ngưỡng cầu cung nghinh

Cõi Phạm đế nghiêm minh sùng bái
Chúa Long cung quỳ vái dâng hương
Trần châu, mã não thiết đường
Kim ngân, tráp báu cúng dường gieo duyên

Đức xá-lợi - phúc thiên nở nụ
Tâm Phật-Đà kết tụ lưu ly
Xa cừ, hổ phách: giới nghi
Kim cương: tuệ trí; giác tri: ngọc vàng!

Từng hạt nhỏ: chu toàn công hạnh
Những viên to: trí thánh, lục thông
Bao bảo châu, bảy pháp đồng
Còn tâm vô lượng rải dòng từ bi

Sắc trắng sáng: quang huy nhật nguyệt
Màu thủy ngân: ứng biếc linh thần
Muôn sao lấp lánh chân thân
Tinh anh vô thượng, diệu trần hà sa!

Lửa Tam-muội, bảo tòa bất diệt
Đèn Vô dư - Mật độ chiếu soi
Công vua A-Dục rạng ngời
Tám muôn tôn tháp vạn đời di lưu!

Ngọc xá-lợi tỏa màu pháp tánh
Xương Phật-Đà hiển thánh uy linh
Xót thương khổ hải hữu tình
Hóa thuyền cứu độ chúng sinh quay về!

Gieo hạt giống Bồ-đề ưu việt
Quả mai sau: thanh khiết trần tâm
Tuệ tri thấy rõ mê lầm
Ba đào sóng lặng, tham sân xả lìa

Hương tịnh giới, Ta-bà nghi ngút
Trần tín tu, thơm ngát mười phương
Chúng con chiêm bái cúng dường
Trăng sao Phạm hạnh - Tứ vương chứng hầu

Thờ xá-lợi - ngưỡng cầu công đức
Kinh vô ngôn, chân thực hiển bày
Pháp thân Từ phụ cao dày
Hộ trì đệ tử đủ đầy phúc duyên.

(lay)

**MỘT SỐ CÂU PHÁT NGUYỆN,
HỒI HƯỚNG THƯỜNG DÙNG
SAU KHI LÀM XONG MỘT
THIỆN SỰ**

**Idaṃ vata me puññaṃ
āsavakkhayāvahaṃ hotu!**

Nguyện phước lành này hộ trì cho con thoát
khỏi trầm luân!

**Idaṃ vo/no ñātinaṃ hotu sukhitā
hontu ñātayo!**

Nguyện quả phước này hộ trì cho quyền
thuộc của các vị/chúng con được an lạc!